

**KOMPETENCIÁK
A SÜRGŐSSÉGI
ELLÁTÁSBAN**

A BNO KÓDRENDSZER

Gresz Ágnes

Dokumentáció a prehospitalis sürgősségi ellátásban
2023.09.08.

BNO KÓDRENDSZER

- A BNO a **b**etegségek **n**emzetközi **o**sztályozására szolgáló hierarchikus kódrendszer
- Forrása a WHO által összeállított és gondozott ICD (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems) – ennek magyar nyelvre lefordított és a hazai viszonyokra adaptált változata a **BNO – X**
- 42 országban használják

01 BNO kódrendszer

- különböző kórformák, betegségek, fizikai és pszichikai zavarok meghatározására és dokumentálására, valamint a halálozással és betegségekkel kapcsolatos statisztikák készítéséhez.
- morbiditási és mortalitási viszonyok nemzetközi összehasonlíthatósága
- egészségügy finanszírozás,
- epidemiológiai kutatások
- betegellátás átlátható monitorozása

01 BNO kódrendszer

- Kódolás: a betegdokumentációban szereplő betegségekhez, fő állapothoz és egyéb állapotokhoz rendet BNO kódszám
- Dokumentációban a főállapot mellett ajánlatos az ellátással kapcsolatos egyéb állapotokat is feljegyezni.
- 21 főcsoportra tagolódik (A-Z)
- FNO: kóros egészségi állapotokhoz társuló funkcióképesség és fogyatékoság osztályozását tartalmazza. Az orvosi eljárások, tevékenységek azonosítására hazánkban „Az orvosi eljárások nemzetközi osztályozási rendszere”, az
- OENO: Az egészségügyi eljárások nemzetközi osztályozási rendszere
- „U” további kiegészítéseknek van fenntartva

01 BNO kódrendszer

- Zárójel: a szinonimák, alternatív kifejezések vagy értelmezések feltüntetésére. Például „G91 Vízfejűség (Hydrocephalus)”.
- „és”: jelentése és/vagy
- „k.m.n.”: másként nem meghatározottak („külön meg nem nevezett”) csak akkor alkalmazza a k.m.n. kifejezést, ha nyilvánvaló, hogy a pontosabb megnevezésre nem áll rendelkezésre információ
- „m.n.o.”: „máshova nem osztályozott” ha egy háromszámjegyű tétel címében fordul elő, arra utal, hogy a szóban forgó állapot bizonyos meghatározott előfordulásai az osztályozás más helyén vannak.
- csillaggal jelölt kódok: egymagukban nem, mindig csak kiegészítésként használhatók
- kettős kódolásra szolgáló kiegészítő kódok: segítségével pontosabban leírható a beteg állapota, nem használhatók elsődleges kódolásra

01 BNO kódrendszer

Struktúra:

- 1. szint: 21 főcsoport: római számjegyű kód: I.–XXI.
- 2. szint: csoportszintű tételek: három számjegyű tételekből állnak.
- 3. szint: három számjegyű tételek: egy betű és két számjegy: A00–Z99
- 4. szint: négy számjegyű altételek: egy betű, három számjegy: A000–Z999
- 5. szint: öt számjegyű altételek: speciális igények bizonyos kategóriák finomítására.

Gyakorlati és epidemiológiai szempontokra tekintettel, a betegségekre vonatkozó statisztikai adatok az alábbiak szerint csoportosítandók:

- járványos betegségek
- alkati vagy általános betegségek
- helyi betegségek, lokalizáció szerint
- fejlődési rendellenességek
- sérülések

FŐCSOPORTOK

- I.-II. főcsoport: kórokozó illetve a kórfolyamat szerinti osztályozást jeleníti meg
- III.-XI. főcsoport: az osztályozás elsődleges szempontja a szervrendszer szerinti lokalizáció.
- XV.-XVI. főcsoport: terhesség- szülés illetve a szünetes körüli időszakhoz kötődő betegségeket tartalmazza
- XVII. főcsoport: veleszületett rendellenességeket.
- XVIII. főcsoport: azok az esetek, amikor nem tudni milyen betegségről van szó, csak valamilyen tünet vagy kóros vizsgálati eredmény ismert
- XIX. főcsoport: a fizikai és kémiai hatások következtében bekövetkezett sérülések elváltozások osztályozása
- XX. főcsoport: a sérülést kiváltó tényezők illetve körülmények leírására szolgál
- XXI. főcsoport: olyan állapotokat tartalmaz, ahol nincs szó konkrétan főnálló betegségről, csupán valamilyen olyan körülményről, amely betegség nélkül is indokolhat valamilyen egészségügyi ellátást (pl. általános egészségügyi rutin ellenőrzés, szűrővizsgálat, korábbi ellátás utáni ellenőrzés stb.).

02 FŐCSOPORTOK

A-B | Fertőző és parazitás megbetegedések

C | Rosszindulatú daganatok

D | In situ daganatok, jóindulatú daganatok, bizonytalan vagy ismeretlen viselkedésű daganatok

E | Endokrin, táplálkozási és metabolikus betegségek

F | Mentális és viselkedési zavarok

G | Az idegrendszer betegségei

H | A szem, fül és a kapcsolódó területek betegségei

I | A keringési rendszer betegségei

J | A légzőrendszer betegségei

K | Az emésztőrendszer betegségei

L | A bőr és bőralatti szövetek betegségei

M | A váz és izomrendszer betegségei

N | Az urogenitális rendszer betegségei

O | Terhesség, szülés, gyermekágy

P | Perinatális eredetű betegségek

Q | Veleszületett malformációk, deformációk és kromoszóma rendellenességek

R | Tünetek, jelek és külön megnevezés nélküli laboratóriumi eltérések

S-T | Sérülés, mérgezés és egyéb külső okok

U | Különleges célú kódok

V-W-X-Y | Külső ok okozta megbetegedés és halál

Z | Egészséget befolyásoló tényezők és egészségügyi ellátással összefüggő okok

02 FŐCSOPORTOK

XIX. Főcsoport: sérülés, mérgezés és külső okok bizonyos egyéb következményei (S00-T98)

Fejsérülések (S00-S09)

A nyak sérülései (S10-S19)

A mellkas sérülései (S20-S29)

A has, a hát alsó része, az ágyéki gerinc és a medence sérülései (S30-S39)

A váll és a felkar sérülései (S40-S49)

A könyök és a alkar sérülései (S50-S59)

A csukló és a kéz sérülései (S60-S69)

A csípő és a comb sérülései (S70-S79)

A térd és a lábszár sérülései (S80-S89)

A boka és a lábfej sérülései (S90-S99)

Több testtájékra terjedő sérülések (T00-T07)

A törzs, a végtag vagy egyéb testtájék k.m.n. részeinek sérülései (T08-T14)

Természetes testnyílásokon behatolt idegentest hatásai (T15-T19)

Égési sérülések és maródások T20-T32

A testfelület meghatározott helyének égési sérülései és maródásai (T20-T25)

A szemre és a belső szervekre korlátozódó égési sérülések és maródások (T26-T28)

Több és nem meghatározott testtájék égési sérülései és maródásai (T29-T32)

Fagsérülés (T33-T35)

Drogok, gyógyszerek és biológiai anyagok által okozott mérgezések (T36-T50)

Elsősorban nem gyógyszerként használt anyagok toxikus hatásai (T51-T65)

Külső okok egyéb és k.m.n. hatásai (T66-T78)

A trauma bizonyos korai szövődményei (T79)

Az orvosi kezelés máshová nem osztályozott szövődményei (T80-T88)

A sérülések, mérgezések és egyéb külső hatások következményeinek maradványállapotai (T90-T98)

02 FŐCSOPORTOK

XX. Főcsoport: a morbiditás és a mortalitás külső okai (V01-Y91)

Közlekedési balesetek (V01-V99)

A baleseti sérülés egyéb külső okai (W00-X59)

 Káros anyagok által okozott balesetszerű mérgezés (X40-X49)

 Szándékos önártalom (X60-X69)

 Testi sértés (X85-X90)

Szándékos önártalom (X60-X84)

Testi sértés (X85-Y09)

Nem meghatározott szándékú esemény (Y10-Y34)

Törvényes beavatkozás és háborús cselekmények (Y35-Y36)

Az orvosi ellátás szövődményei (Y40-Y84)

A morbiditás és mortalitás külső okainak következményei (Y85-Y89)

A morbiditás és mortalitás máshova osztályozott külső okainak kiegészítő tényezői (Y90-Y98)

MORBIDITÁS KÓDOLÁSA

BNO 3 karakteres belső osztályozás:

- Diagnózisok
- Tünetek
- Rendellenes laboratóriumi vizsgálatok
- Sérülések és mérgezések
- Morbiditás és mortalitás külső okai
- Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők

4 karakteres altételek:

Noha ezek nem kötelező jellegűek a nemzetközi jelentések szempontjából, a három-karakteres tételek legtöbbje tovább bontott egy negyedik, tizedespont mögé kerülő karakter révén, módot adva tíz altétel kialakítására. Pl: lokalizáció, változat:

S37 A medencei szervek sérülése → S376 A méh sérülése → S3762 Terhes méh sérülése

03 MORBIDITÁS KÓDOLÁSA

Szakmai adaptációk

- Onkológia
- Fogászat és stomatológia
- Bőrgyógyászat
- Pszichiátria
- Ideggyógyászat
- Szülészet, nőgyógyászat
- Reumatológia és ortopédia
- Gyermek- gyógyászat

03 MORBIDITÁS KÓDOLÁSA

A „tőr” és „csillag” rendszer

- Az elsődleges kód a szóban forgó betegséget képviseli és egy tőrrel (†) van jelölve, míg a manifesztációra vonatkozó kiegészítő kód csillaggal (*).
- A csillaggal jelölt csoportokban említett állapotok megfelelő "tőr"-ös kódja is szerepel:

N18.8 Egyéb krónikus veseelégtelenség

Uraemiás:

neuropathia+ (G63.8*)

pericarditis+ (I32.8*)

I32.8* Szívburokgyulladás egyéb máshová osztályozott betegségekben

Pericarditis:

rheumatoid (M05.3+)

szisztémás lupus erythematosusban (M32.1+)

uraemiás (N18.8+)

03 MORBIDITÁS KÓDOLÁSA

Egyéb, szabadon választható kettős kódolás

R00.1 Bradycardia, k.m.n.

Lassú szívműködés

Szükség esetén kiegészítő kód használható a szer megjelölésére, ha gyógyszer okozta

T74 Rossz bánásmód szindrómák

Szükség esetén kiegészítő kód használható a sérülés okának megjelölésére

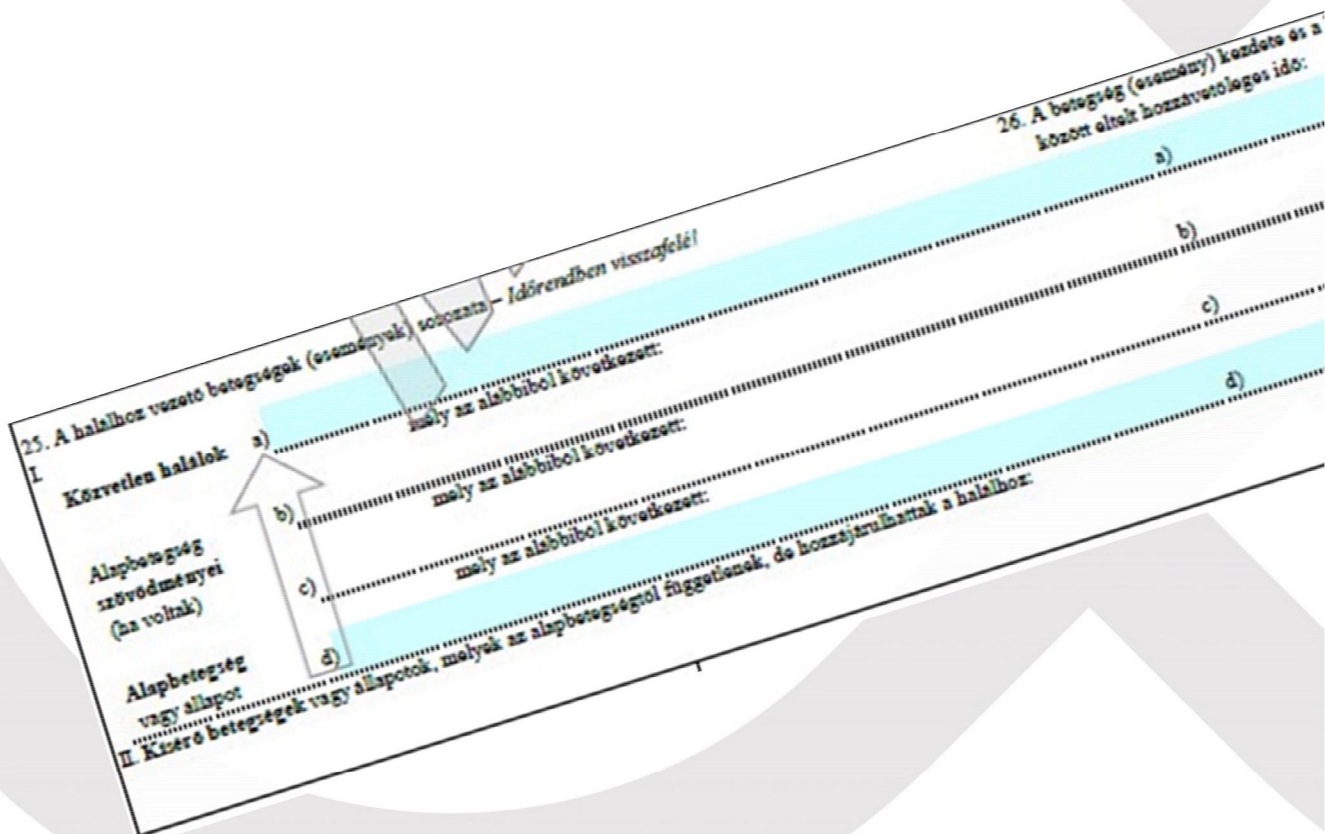
03 MORBIDITÁS KÓDOLÁSA

- Bizonyos állapotok következményeinek kódolása
 - A BNO-ban jó néhány „.....következményei” című csoport található ez kódolandó a „fő állapothoz”
 - Pl:
 - T71 Megfulladás
 - X70 Szándékos önártalom akasztás, zsinegelés és megfojtás által

03 MORBIDITÁS KÓDOLÁSA

- Prehospitális ellátásban nem használható kódok kérdése...
- T51 Az alkohol toxikus hatása – **Nem labordiagnosztika segítségével megállapított állapot**
 - T5100 Ethanol toxikus hatása
 - T5101 Ethanol által okozott enyhe és kp. súlyos mérgezés
 - T5102 Ethanol által okozott súlyos mérgezés
- Y91 Alkoholos befolyásoltság meghatározása az **intoxikáció mérve** alapján – **Labordiagnosztika segítségével!**
 - Y910 Enyhe fokú alkohol mérgezés
 - Y911 Közepes fokú alkohol mérgezés
 - Y912 Súlyos alkohol mérgezés
 - Y913 Nagyon súlyos alkohol mérgezés
 - Y919 Alkoholos befolyásoltság k.m.n.

MORTALITÁS KÓDOLÁSA

Az adatfelvételről szóló 2016. évi CLV. törvény 30. §-a alapján készült!

HALOTTVIZSGÁLATI BIZONYÍTVÁNY

nyaknyvi azonosító	Eseményszám: H L E -												- 2 0		Az anyakönyvezési önk. kft.						
1. Az elhalt						2. Születési helye:															
a) Családi és utónév:						b) Anyja születési neve:															
c) Társadalombiztosítási Azonosító Jele (T.A.J.):						3. Neme: férfi (1) - nő (2)															
						éves				hónap		nap		születési időpontja:							
4. Bejelentett lakóhelyének címe, irányítószáma:						5. Bejelentett tartózkodási helyének címe, irányítószáma:															
6. A hozzátartozó (személyt intéző) neve:						7. Lakcíme:				8. Korábbi megjelölése:											
9. A halálhoz vezető:						10. Időpontja:				11. Korábbi megjelölése:											
						év		hónap		nap											
12. A kezelőorvos neve:						13. Beosztása és munkahelye (rendelők, osztály):															
14. A halottvizsgálatot végző orvos neve:						15. Beosztása és munkahelye (rendelők, osztály):															
16. Koroncutai vizsgálatot: ☐ nem tartottak végzett ☐ tartottak végzett ☐ halotti eljárást tartottak végzett						17. A vizsgálat (eljárás) indoka és egyéb megjegyzések:															
18. A kiállítás helye:						19. A halottvizsgálatot végző orvos aláírása, saját bélyegzője				20. Az elhunyt utolsó megjelölésének időpontja:						P. H.					
						év		hónap		nap											
21. A rendelkezésre szerezhető orvosi iratok, igazgatási szerv állapota:						P. H. aláírás															
22. A halál okát megállapító korboncutok, igazgatási szerv vizsgálata. Illetve az elhalálozási helyre szerinti illetékes igazgatási szerv tóli ki: ☐ Boncolás nélkül elismarva látható. ☐ Boncolás után elismarva látható. ☐ Boncolás után nem elismarva látható el.						P. H. aláírás															
Kérlek: előtt olvassa el a Tájékoztató utolsó bekezdését!						24. a) Újratétel boncolás? ☐ igen (1) ☐ Nem (2)															
						b) Ha igen, várható-e további vizsgálati eredmények? ☐ igen (1) ☐ Nem (2)															
25. A halálhoz vezető betegségek (események) sorozata - Időrendben vizsgálódni!						26. A betegség (esemény) kezdete és a halál között eltelt hozzavetöleges idő:															
I. Közvetlen halálok						a)															
Alapbetegség szövődményei (ha voltak)						b)															
Alapbetegség vagy állapot						c)															
II. Kísérő betegségek vagy állapotok, melyek az alaptervegtől függetlenek, de hozzájárultak a halálhoz						d)															
H. Kísérő betegségek vagy állapotok, melyek az alaptervegtől függetlenek, de hozzájárultak a halálhoz																					
27. A halálhoz vezető betegségek (események) sorozata - Időrendben vizsgálódni!						28. A sérülés helyszíne: ☐ otthon (0) ☐ sportterületen (3) ☐ ipari létesítmény (6)															
						jellege: ☐ asphyxia (3) ☐ emberelés (4) ☐ baleset (2) ☐ baleset (2) ☐ baleset (2)															
29. A sérülés módja, oka és körülményei:						30. A sérülés időpontja: év, hónap, nap															
31. Törzhség: ☐ A halál beálltakor törzhs volt: (1) ☐ A törzhség befajzása és a halál között eltelt idő 0-42 nap: (2) ☐ A törzhség befajzása és a halál között eltelt idő 43-365 nap: (3)						32. A kiállítás helye: év, hónap, nap															
																P. H.					
Megjegyzés:						a halál okát megállapító orvos aláírása, saját bélyegzője															
C. 3110-49/V/aj r. sz. - Patris Nyomda Rt. - (Fax: 5-8900)						Magrendelhető: Patris-Nyomda 1088 Budapest, Sasankirályi utca 47. Telefon: 266-0334															

04 MORTALITÁS KÓDOLÁSA

Elsőként a kiindulópontot kell meghatározni, azt a betegséget vagy eseményt, ami a halálhoz vezető események láncolatát elindította:

- (a) Tüdőembólia
- (b) Patológiás törés
- (c) A combcsont másodlagos carcinomája
- (d) Emlőrák

04 MORTALITÁS KÓDOLÁSA

Általános Szabály

Ez kimondja, hogy ha egynél több állapotot kell a bizonyítványba vezetni, akkor az I. rész legalsó vonalára egymagában bejegyzett állapotot kell csak kiválasztani, amennyiben a fölötte bejegyzett valamennyi állapot oka lehetett.

A HVB-n feltüntethető több sorozat is

04 MORTALITÁS KÓDOLÁSA

- Többes halálloki kódolás:
 - mélyebb halálloki elemzés
 - halálloki kódolás során az alapok mellett a többes halálloki kódokat is rögzíteni kell

Felhasznált irodalom:

BNO-10: A betegségek és az egészséggel kapcsolatos problémák nemzetközi statisztikai osztályozása I-II.

https://www.ksh.hu/docs/osztalyozasok/bno_x/bno_x_modszertani_utmutato.pdf

Köszönöm
a figyelmet!

**KOMPETENCIÁK
A SÜRGŐSSÉGI
ELLÁTÁSBAN**

**kse@egeszsegugyesjog.com
www.egeszsegugyesjog.com**